

مقررات آموزشی دانشجویان مقطع کارشناسی از ورودی سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱

دانشگاه صنعتی شریف

مقدمه:

این شیوه‌نامه بر اساس آئین‌نامه شماره ۱۳۸۷۱۵/و مورخ ۹۱/۷/۲۲ وزارت علوم تحقیقات و فناوری تدوین و در شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۹۱/۹/۲۹ تصویب شده است.

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین این شیوه‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متعهد، متخصص و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود در جهت ارتقای سطح کیفی آموزش دانشجویان است.

ماده ۲: تعاریف

۱-۲. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۲-۲. مؤسسه: دانشگاه صنعتی شریف.

۳-۲. شورای آموزشی: منظور شورای آموزشی دانشگاه است.

۴-۲. دوره: منظور دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است که به صورت روزانه، نوبت دوم، نیمه حضوری طبق ضوابط مربوط برگزار می‌شود.

۵-۲. روزانه: منظور شیوه آموزشی است که دانشجو با بهره‌گیری از قانون آموزش رایگان و یا با پرداخت شهریه (حسب مورد) و به صورت حضوری در دانشگاه صنعتی شریف تحصیل می‌کند.

۶-۲. نوبت دوم: منظور شیوه آموزشی است که دانشجو بدون بهره‌مندی از آموزش رایگان و با پرداخت شهریه و به صورت حضوری، در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می‌کند.

۲-۷. آموزش نیمه حضوری: آموزشی است که بخشی از فرآیند یادگیری، با استفاده از رسانه‌های نوشتاری، صوتی - تصویری و الکترونیکی انجام و تنها کلاس‌های رفع اشکال به صورت چهره‌به‌چهره برگزار می‌شود.

۲-۸. آموزش مهارتی: آموزشی است که برای ارتقای سطح دانش فنی، کارآیی و توانایی دانشجویان در رشته مربوط برگزار می‌شود.

۲-۹. راهنمای تحصیلی: عضو هیأت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشکده مربوط انتخاب می‌شود تا راهنمای دانشجویان در امور علمی، فرهنگی و تحصیلی باشد.

۲-۱۰. واحد درسی: مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی یا کار در حوزه کاربرد ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب درسی ارائه می‌شود. رشته‌هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن از سوی استاد مربوط تعیین می‌شود.

۲-۱۱. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش و یا مهارت دانشجویان، در آغاز یا طی دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۲-۱۲. رشته تحصیلی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس دانشگاهی است که با محتوا و روش‌شناسی خاص در قالب برنامه‌های درسی در دوره‌های تحصیلی مختلف به اجراء گذاشته می‌شود.

۲-۱۳. دوره کاردانی: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجویان با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب رشته تحصیلی به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شود.

۲-۱۴. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجویان با گذراندن ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب (حسب رشته، طرح پژوهشی یا پایان‌نامه را نیز شامل شود) و به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌شود.

۲-۱۵. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی آغاز می‌شود و دانشجویان با گذراندن تعداد ۶۸ الی ۷۲ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی ناپیوسته نائل می‌گردند.

۲-۱۶. گرایش تحصیلی: جهت‌گیری تخصصی در یک رشته تحصیلی است.

۲-۱۷. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی است که برای ورود به تحصیل آنان، موارد آزمونی مشترک برگزار می‌شود.

۲-۱۸. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی است که با تأکید بر آموزش، به تولید، ترویج و انتشار علم در یک حوزه تخصصی می‌پردازد.

۲-۱۹. دانشجو: فرد پذیرفته شده‌ای است که در مهلت مقرر و بر اساس ضوابط و مقررات جاری، در دانشگاه صنعتی شریف ثبت‌نام می‌کند.

۲-۲۰. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان برساند و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کند.

ماده ۳. ضوابط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۳-۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات و مقررات مراجع ذی‌صلاح.

۳-۲. احراز توانمندی علمی و مطابق مقررات وزارت.

ماده ۴. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دوره هفته امتحانات پایانی و دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایان دوره است.

تبصره: در ارائه دروس دوره تابستان، دروس مهارتی اولویت دارند.

ماده ۵. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است.

ماده ۶. دانشگاه موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی منصوب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی "وزارت" را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجراء نماید.

ماده ۷. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند حداقل ۱۴ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند و حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستانی ۶ واحد است.

تبصره ۱: اگر معدل کل دانشجو حداقل ۱۷ باشد، در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۲: در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجو می‌تواند صرف‌نظر از معدل کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی تا ۲۴ واحد اخذ نماید.

تبصره ۳: دانشجویانی که تا پایان نیمسال اول سال تحصیلی، حداکثر ۲۶ واحد باقیمانده دارند، می‌توانند واحدهای لازم جهت دانش‌آموخته شدن را در نیمسال دوم و دوره تابستانی همان سال تحصیلی اخذ کنند به طوری‌که سقف مجاز اخذ واحد در نیمسال آخر از ۲۴ واحد و دوره تابستانی از ۸ واحد تجاوز نکند. این تعداد واحد با احتساب دروس معرفی به استاد است.

تبصره ۴: واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید کمتر از ۱۲ واحد درسی باشد در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو (به تشخیص دانشگاه) به حداقل ۸ واحد درسی برسد این نیمسال به عنوان یک نیمسال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی و وضعیت مشروطی و ممتازی وی محسوب می‌شود.

ماده ۸. در صورتیکه برای فراغت از تحصیل حداکثر ۲ درس نظری باقیمانده باشد، با موافقت دانشکده یا مرکز ارائه‌کننده درس و داشتن یکی از شرایط زیر معرفی به استاد این دروس امکانپذیر است:

- در آخرین نیمسال در دروس مورد نظر مردود شده باشد.
- در مقطع بالاتر پذیرفته شده باشد.
- دروس مورد نظر در آن نیمسال ارائه نشده باشد.
- سنوات تحصیلی دانشجو به پایان رسیده باشد.

تبصره: در صورتی که دو درس معرفی به استاد منتهی به دوره تابستانی شود، سقف واحد نباید (با رعایت تبصره ۳ ماده ۷) از ۸ واحد درسی تجاوز نماید.

ماده ۹. چگونگی و ترتیب ارائه کلیه دروس هر دوره با رعایت پیش‌نیاز و هم‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) بر عهده شورای آموزشی دانشکده است.

تبصره: دانشجوی در آخرین نیمسال تحصیلی: از رعایت مقررات مربوط به پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس معاف است.

ماده ۱۰. تعداد واحدهای جبرانی برای رشته‌های غیر مرتبط در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۶ واحد و برای دوره‌های کارشناسی حداکثر ۱۰ واحد می‌باشد. نمره دروس جبرانی در معدل نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

ماده ۱۱. تحصیل دانشجوی در هر زمان و فقط در یک دوره و یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان "برگزیده علمی"، تابع ضوابط آئین‌نامه دانشجویان دو رشته‌ای است.

ماده ۱۲. برنامه‌ریزی و اتخاذ تصمیم درباره موارد حذف، اضافه و حذف اضطراری دروس بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره: در شرایط خاص، حذف کلیه دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجوی و تأیید شورای آموزشی دانشگاه تا زمان مشخص شده در تقویم آموزشی دانشگاه امکان‌پذیر است.

ماده ۱۳. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲/۵ سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۵ (پنج) سال است.

ماده ۱۴. دانشکده موظف است برای هدایت علمی و فرهنگی دانشجوی از بدو ورود یکی از اعضای هیأت علمی را به عنوان استاد راهنمای تحصیلی تعیین و اعلام نماید.

ماده ۱۵. حضور دانشجوی در تمام جلسات درس الزامی است.

تبصره: غیبت بیش از ۳ جلسه در کلاس درس منجر به نمره صفر در آن درس می‌شود.

ماده ۱۶: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجوی در هر درس بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف آموزشی - پژوهشی و نتایج امتحانات میانی و پایانی نیمسال انجام می‌گیرد.

تبصره ۱: مرجع ارزیابی دانشجوی در هر درس، مدرس آن درس است.

تبصره ۲: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس نظری، الزامی است.

تبصره ۳: غیبت در امتحان پایان نیمسال منجر به نمره صفر غایب در آن امتحان می‌شود و نمره نهایی درس بر اساس سوابق تحصیلی دانشجو در طول نیمسال در آن درس است.

تبصره ۴: در صورت غیبت موجه در امتحان پایان نیمسال با درخواست دانشجو درس حذف می‌شود. تشخیص موجه بودن غیبت در امتحان پایان نیمسال بر عهده شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب این شورا است.

ماده ۱۷: معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است که به صورت عددی از صفر تا بیست (۰-۲۰) می‌باشد.

تبصره ۱: مدرس هر درس موظف است گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۷ روز از تاریخ برگزاری امتحان اعلام کند.

تبصره ۲: مدرس هر درس موظف است به تقاضای کتبی دانشجویانی که درخواست تجدیدنظر در نمره ارزیابی درس را دارند رسیدگی و نمرات را حداکثر ۲ هفته پس از برگزاری امتحان پایان نیمسال به اداره آموزش دانشگاه اعلام کند.

تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توأم با تکلیف پژوهشی ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید شورای آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، نا تمام تلقی می‌شود. نمره ناتمام باید حداکثر ظرف مدت چهل و پنج (۴۵) روز از تاریخ پایان امتحانات با رعایت مهلت‌های مذکور در تبصره ۲ این ماده به نمره قطعی تبدیل شود.

تبصره ۴: نمره درس پس از ورود به کارنامه غیر قابل تغییر است.

تبصره ۵: مدرس موظف است برگه‌های امتحانی هر درس را به عنوان سابقه درس، حداقل تا دو نیمسال تحصیلی بعد نگهداری نماید.

ماده ۱۸: حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است و معدل نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد.

تبصره: مردودی در یک یا چند درس در معدل نیمسال و معدل کل محاسبه شده و گذراندن آن در نیمسالهای بعد، موجب حذف نمره مردودی نمی‌شود.

ماده ۱۹. چنانچه معدل نمرات هر نیمسال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. دانشجوی مشروط، در نیمسال بعد (جز در آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد.

ماده ۲۰. حداکثر نیمسال‌های مشروطی مجاز در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب است. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنوات مجاز می‌تواند تا زمانی که در نیمسال‌های بعدی مشروط نشود، به تحصیل ادامه دهد، در غیر این صورت، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۱. دانشجو می‌تواند در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۱: دانشگاه می‌تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجو، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

تبصره ۲: حداکثر مدت مجاز مرخصی زایمان خانم‌های دانشجو دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی و با موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه است.

تبصره ۳: مدت مجاز مرخصی پزشکی دانشجو، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی و با موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه است.

ماده ۲۲. دانشجویان مشمول تحصیل رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف درس، برای انتخاب مجدد آن درس، موظف به پرداخت هزینه مربوط مطابق تعرفه مصوب هستند.

تبصره: تا سقف ۷ واحد از درسی که مجدداً اخذ می‌شود، از پرداخت هزینه معاف است. برای اخذ مجدد دروسی که به علت رعایت نکردن پیش‌نیازی یا عدم رعایت سقف مجاز اخذ واحد و یا با موافقت کمیته‌های آموزشی حذف می‌شود، هزینه‌ای دریافت نمی‌شود.

ماده ۲۳. عدم ثبت‌نام دانشجو در هر نیمسال تحصیلی (بدون کسب اجازه از دانشگاه)، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۲۴. دانشجویی که قصد انصراف از تحصیل داشته باشد، باید درخواست انصراف خود را به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. این دانشجو مجاز است، فقط برای یک بار تا شروع نیمسال بعدی، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف وی از تحصیل صادر می‌شود.

ماده ۲۵. دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در آن گروه آزمایشی یا در یک گروه دیگر آزمایشی دیگر در دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه.

ب) کمتر نبودن نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری از نمره کشوری آن رشته یا گرایش در دانشگاه (در سال پذیرش).

ج) امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنوات مجاز باقیمانده.

د) موافقت گروه آموزشی دانشکده‌های مبدأ و مقصد و تأیید شورای آموزشی دانشگاه.

تبصره: دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط برای یک‌بار می‌تواند با رعایت شرایط فوق، تغییر رشته یا گرایش دهد.

ماده ۲۶. تغییر رشته در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۵ امکان‌پذیر است.

ماده ۲۷. میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آئین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان، مصوب شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۲۸. انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش، مشروط به احراز همزمان شرایط تغییر رشته یا گرایش و انتقال (موضوع مواد ۲۵، ۲۶ و ۲۷) و با توافق دانشگاه‌ها مبدأ و مقصد تنها برای یک‌بار امکان‌پذیر است.

ماده ۲۹. نحوه ورود دروس که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی اخذ کرده است مطابق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۳۰. تاریخ فراغت از تحصیل، پایان آخرین نیمسال تحصیلی دانشجوی است.

ماده ۳۱. به دانشجویی که کلیه واحدهای درسی دوره را با میانگین حداقل ۱۲ گذرانده باشد، حسب مورد مدرک تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته یا کارشناسی ناپیوسته ارائه می‌شود.

تبصره: به دانشجویی که در انتهای مدت مجاز تحصیلی معدل کل کمتر از ۱۲ داشته باشند، یک نیمسال فرصت داده می‌شود تا حداکثر ۲۰ واحد از دروس گذرانده شده با نمره کمتر از ۱۲ و یا با موافقت دانشکده مربوطه، از سایر دروس تخصصی که مردود شده و یا قبلاً اخذ نشده است را ثبت‌نام کند و در صورتیکه میانگین کل دروس خود را به حداقل ۱۲ برساند، مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند.

ماده ۳۲. در صورتی که تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، برابر یا بیشتر از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی با معدل ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده با درج نمرات و معدل کل داده خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز برای دوره کاردانی را گذرانده باشد، دانشگاه می‌تواند دروسی را که دانشجو با نمره ۱۲ یا بالاتر گذرانده است، ملاک سنجش مدرک کاردانی قرار دهد.

تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف‌نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو انجام می‌گیرد.

ماده ۳۳. این شیوه‌نامه حاوی اصول و ضوابط کلی حاکم بر دوره کارشناسی پیوسته است.

ماده ۳۴. هرگونه تفسیر مفاد این شیوه‌نامه و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده مدیریت آموزشی دانشگاه صنعتی شریف است.

ماده ۳۵. این شیوه‌نامه در ۳۵ ماده و ۲۹ تبصره در جلسه شماره ۱۳-۹۱ مورخ ۹۱/۹/۲۱ شورای آموزشی دانشگاه تصویب شد و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ به بعد لازم‌الاجراء است.